

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ
ՍՈՒՐԲ ԾՆՍԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ ՄԱՅՐ ՏԱՇԱՐՈՒՄ
(6 Յունիար 1991 թ.)

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Սիրեցեալ հաւատացեալ ժողովուրդ մեր որ ի Հայաստան և ի սփիռու աշխարհի:

Ահաւասիկ վերստին կանգնած ենք մեծ խորհուրդի առաջ որ աւետումն է Աստուածորդու հրաշալի ծննդեան: Անցել են այդ երանելի օրից դարեր ու դարեր, եկել են ու գնացել բազում սերունդներ, բազում իրադարձութիւններ անթիւ, անհամար ու զարմանազան, բարձրացել են ու տապալուել են քանի քանի կուոքեր, աշխարհակալներ, քանի քանի գաղափարախօսութիւններ, սակայն բոլորից վեր, բոլորից աներեր, բոլորից անկորնչելի մնացել է խօսքը Աստուծոյ, որ աշխարհ եկաւ ծնունդով նրա միածին Որդու, Փըրկչին մեր Յիսուսի Քրիստոսի:

Երկրորդ դարու վերջերին, Աղեքսանդրիայում երկու բարեկամներ, մեկը քրիստոնեա միւսը հեթանոս, վիճում են իրար հետ: Քրիստոնեան պատասխանելով Դէռկնետին, թէ ինչո՞ւ Յիսուս այնքան ուշացումով աշխարհ եկաւ, քրիստոնեան պատասխանում է իր նամակով՝ «Յիսուս աշխարհ եկաւ, երբ մարդկանց անիրաւութիւնը իր լրումին հասաւ և բացայացուեց որ մարդկային անիրաւութեան պտուղը դատապարտումն է և մահը»: Ուրիշ խօսքով Աստուած իր Որդին աշխարհ առաքեց երբ մարդկութիւնը հասաւ իր անիրաւութեան և իր դատապարտման գիտակցութեան:

Ի տես մեր օրերի աշխարհի բարոյական ու ընկերային անկումային երևոյթների, ի տես աղաղակող անիրաւութիւնների ու տառապանքների, ի տես ազգամիջեան թշնամութիւնների ու արինահեղ առնակատումների, յիշում ենք Աղեքսանդրիացի քրիստոնեայի մարգարեական խօսքերը, որոնք նաև մեր օրերին հնչում են այժմէական:

Ուր է գնում մարդկութիւնը, ո՞ւր են գնում մեծամեծները, ժողովուրդների ճակատագիրը տնօրինող զօրեղները:

Արդեօք, նաև այժմ, ժամանակը չէ հասած որ մարդկութիւնը գիտակցի իր անկարողութիւնը՝ ինքն իրեն ղեկավարելու, ինքն իրեն փրկելու:

Արդեօք ժամանակը չէ հասած որ մարդկութիւնը իր հոգու աշքով տեսնի աստղը փրկութեան որ շողաց բեթղէնեմի երկնքի բարձունքից երկու հազար տարիներ առաջ, տեսնի ծնուող Յիսուս մանուկին, որ գալիս էր «հզօրներին իրենց աթոռներից տապալելու և բարձրացնելու խոնարհներին»:

Այս այս է երազը նաև մեր օրերի մարդկանց, մեր օրերի խոնարհ ազգութիւնների լայն զանգուածների:

Սուրբ Շննդեան մեծ խորհուրդի առաջ կանգնած, մեր խոհերը մեզ մղում են մեր հայեացքը ուղղել նաև դէպի մեր բարեպաշտ ժողովուրդը, դէպի նրա տագնապալի այս օրերը, ու լսել նրա արդարութեան աղաղակը, փրկութեան մի արահետ որոնելու իր պայքարի ճանապարհին, մաղթելով որ նա յառաջ ընթանայ առանց յուսալքուելու, առանց վհատելու, առանց իր ներքին հաւասարակշռութիւնը կորցնելու և մանաւանդ առանց թուացնելու իր ազգային միասնութիւնը, զի անմիաբանութիւնը չարեաց մայրն է իսկ միաբանութիւնը՝ մայրը բարեաց:

Չմոռանանք Յիսուսի մեծ առաքեալի՝ Սուրբ Պողոսի յորդորը որ մարդկային ընկերութիւնը նմանեցնում է անհատ մարդու մարմնին և ասում՝ «Աստուած այնպէս կազմեց մարդու մարմինը որ նրա մէջ չլինեն բաժանուներ, այլ նրա անդամները նոյնը հոգան միմեանց նկատմամբ: Եւ եթէ որևէ անդամ ցաւ է զգում, նրա հետ ցաւ են զգում բոլոր անդամները և եթէ մի անդամը փառաւորում է, նրա հետ ուրախանում են բոլոր անդամները» (Ա. Կորնթ. ԺԲ. 25—26):

Ահա իմաստուն խօսքեր, յաւետ ճշմարիտ խօսքեր, փրկարար բոլոր ազգերի համար, մանաւանդ երբ նրանք գտնում են ծանր փորձութեանց առաջ:

Աստուծոյ Որդին է, որ իր հրաշալի ծննդեան մեծ խորհուրդով, հրաւեր է կարդում մեզ բոլորիս, համայն մեր քրիստոնեայ ժողովուրդին՝ աներեր մնալ մեր նախնեաց սուրբ հաւատքի վէմին վրայ, հաւատարիմ մեր ազգի առաքելական Մայր Եկեղեցուն ու անմնացորդ կերպով, բանիւ և գործով ծառայել մեր նորահոչակ ինքնիշխան հայրենի պետութեան, որպէսզի նա քայլ առ քայլ յաղթահարի իր առաջ ծառացած դժուարութիւնները, պահի պահպանի ու ամրապնդի իր ձեռք բերած ազատութիւնները և բուժի իր վերքերը մեծ երկրաշարժից աղետեալ տարածքի վրայ: Բարի կամքով, հուժկու բազուկներով և միասնական անդուլ աշխատանքով, բոլոր հայերը թող վերաշինեն ու ծաղկեցնեն իրենց հայրենի Տունը, յաւերժական մեր Մայր Հայաստանը, արարատացած կամքով արմենական:

Սուրբ Էջմիածնի գահակալները, նաև անցեալում դժուար ժամանակներին, համազգային միասնութեան ու համերաշխութեան ու եղբայրական գործակցութեան կոչեր են ուղղել մեր ազգի զաւակներին: Նման մի հոգեցնց կոչ Է՝ Երանաշնորհ Խրիմեան Հայրիկի պատգամը, 1907 թուից 20 Սեպտեմբերին, որով դիմում է նա իր զաւակներին ասելով՝ «Արդ՝ այսու Հայրապետական Կոնդակաւ Մերով՝ Վշտալից Հայրապետս տարաբախտ Ազգիս՝ որ հասեալ եմ ի մուտս արևու կենաց իմոց, յորդոր կարդամ առ Սիրելիսդ Մեր ամենեսեան, զի խապառ թօթափեսչիք զատելութիւն և զմե-

ծամտութիւն ի սրտից ձերոց, և եղիջիք ընդ միշտ մի սիրտ և մի հոգի՝ համերաշխ և եղբայրական սուրբ սրով, և գործեցէք այնպիսի խոհական իմաստութեամբ, զի արգասիք գործունէութեանց Ձերոց ըստ ամենայնի ոչ լինիցին երբէք ի վճառ թշուառ Ազգին Մերոյ այլ յօգուտ և ի զարգացումն նորին»:

Նոր Տարուոյ լուսաբացին, այս խոհերով ու պատգամներով աւետում ենք Սուրբ Ծնունդը Փրկչին մեր Յիսուսի Քրիստոսի և աղօթում ենք որ Աստուածորդու շնորհները լուսաւորեն անվտանգութեան ու բարօրութեան երազանքը մեր յուսացեալ ժողովրդի:

Քրիստոսվ թող բացուեն դոները Նոր Տարուոյ: Քրիստոսվ ու հայրենիքի սիրով միացած զաւակները մեր ազգի, թող կերտեն ազատ ճանապարհը իրենց նոր կեանքի:

Չեզ և մեզ մեծ աւետիս, Քրիստոս ծնաւ և յայտնեցաւ: Ամէն:

